

การพัฒนาโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษ
ด้านการสอนอ่านออกเสียง และสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
(Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษายโสธร เขต 2*

THE DEVELOPMENT OF ENGLISH TEACHER TRAINING PROGRAM
TOWARDS TEACHING BASIC READING AND SPELLING BY THE USE OF
PHONICS INSTRUCTION IN SCHOOLS UNDER THE YASOTHON
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ฉัตรพิมล เนติวัชรเวช

Chatpimol Netiwatcharavej

กาญจน์ เรืองมนตรี

Karn Ruangmontri

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Maharakham University, Thailand

E-mail: chatpimol.n.work@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ และ 2) พัฒนาโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 การดำเนินศึกษา 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 192 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ โรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบ

* Received 2 May 2020; Revised 15 May 2020; Accepted 4 June 2020

สัมภาษณ์ แบบประเมินโปรแกรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า: 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) 2) โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$)
คำสำคัญ: โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู, วิธีการสอนแบบโฟนิกส์

Abstract

This study aimed to study on the two main following purposes 1) to explore the current state, desirable state, and needs assessment towards the competencies of teaching basic reading and spelling by the Use of Phonics Instruction and 2) to develop a program of English Teacher Training towards teaching basic reading and spelling by the Use of Phonics Instruction of schools under the Yasothon Primary Educational Service Area Office 2. The study was divided into 2 phases, firstly, to study the current state, desirable state, and needs assessment towards the competencies of teaching basic reading and spelling by the Use of Phonics Instruction. The data were collected from the sample group of 192 English, randomly sampling by a method of school – sized classifying and stratified random sampling and the instrument used was a questionnaire. Secondly, to develop a program of English Teacher Training towards teaching basic reading and spelling by the Use of Phonics Instruction of schools the Yasothon Primary Educational Service Area Office 2. The data were collected from 3 best – practice schools in the use of Phonics instruction and investigated the suitability and feasibility of the program by five experts. The instruments used required an interview form and assessment form. The statistical analysis included percentage, mean, and standard deviation.

The findings are as follows: 1) The result of the current state over all was at a moderate level, and desirable state over all was at a high level. 2) The

suitability and feasibility of the development of English teacher training programme towards teaching basic reading and spelling by the use of Phonics instruction in schools under the Yasothon primary educational service area office 2 were evaluated by five experts, revealed the results were at a high level.

Keywords: English Teacher Training Program, Phonics Instruction

บทนำ

จากรายงานสภากรรมการการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2559/2560 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาซึ่งชี้ให้เห็นว่านอกจากการเร่งพัฒนาด้านขีดความสามารถในการแข่งขันแล้ว ประเทศไทยยังต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย ซึ่งความรู้และทักษะที่สำคัญของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ก็ภาษาอังกฤษ ถึงแม้จะมีแนวทางการพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยอย่างมากมายและใช้เวลามากมายยาวนาน แต่อย่างไรก็ตามความสามารถทางภาษาอังกฤษ (English proficiency) ของผู้เรียนไทยยังอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง ตามที่ได้ปรากฏจากผลการจัดอันดับความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษประจำปี 2559 ไทยอยู่ในอันดับที่ 53 และปี พ.ศ. 2560 อยู่ในลำดับที่ 64 ของโลกจากคนจำนวน 1.3 ล้านคนหรือจาก 88 ประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก (Non – Native Speaking Country) (EF Education First, 2018) และแม้ว่าจะจะมีการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาอย่างหลายครั้ง แต่ระดับทักษะทางภาษาอังกฤษของคนไทยก็ยังไม่ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ หากจะมองย้อนกลับไปในปี พ.ศ. 2549 กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มแนวคิดและนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งระบบอย่างเข้มข้นและจริงจังโดยมุ่งเน้นที่พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language) โดยเสนอให้ใช้แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยมุ่งที่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ. 2549 – 2553) แต่อย่างไรก็ตามวิจัยด้านการเรียนรู้ทางภาษาทั้งในประเทศและนอกประเทศหลายเรื่องก็แสดงผลของการศึกษาให้แสดงให้เห็นว่าการมุ่งเน้นสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยขาดกระบวนการและทักษะการเรียนรู้พื้นฐานทางภาษาเป็นเหตุให้การศึกษารัฐบาลใน ประเทศไทยต้องประสบกับอุปสรรคปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหาด้านการฟัง เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถรับรู้คำศัพท์ (Awareness) อย่างชัดเจน ปัญหาด้านการพูด เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจน เช่น คำศัพท์พื้นฐานอย่างคำว่า Lady และ Ready ซึ่งไปสู่การสื่อสารที่สับสนได้ ปัญหาด้านการอ่าน เมื่อผู้เรียนไม่สามารถสะกดคำได้ และไม่สามารถท่องจำรูปคำศัพท์ได้ จึงไม่สามารถอ่านคำศัพท์ได้ และเมื่อขาดทักษะที่สำคัญด้านการอ่านก็ส่งผลต่อปัญหาด้านการเขียนเช่นกัน ทำให้ต้องยอมรับว่าความพยายามในการ

ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาไม่สำเร็จดังที่คาดหวัง ส่วนหนึ่งก็ “การหลงทาง” ในการวางทิศทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (อินทิรา ศรีประสิทธิ์, 2552)

กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจากล่างขึ้นบน (Bottom – Up Approach) คือเริ่มจากวางพื้นฐานให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะสะกดและอ่านคำก่อนผ่านการวางพื้นฐานการถอดรหัสเสียง (Buckingham, J., 2018) ตามมาด้วยการต่อยอดการสอนคำศัพท์ และไวยากรณ์ และสอนเน้นความหมายและความเข้าใจ ไม่ว่าจะเป็นบทสนทนาหรือบทอ่าน (National Institution for Literacy, 2012) ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยก็ใช้หลักการเช่นเดียวกัน โดยเครื่องมือที่ช่วยในการอ่านและสะกดคำนี้ก็คือ “แบบฝึกอ่าน – เขียน แจกลูกสะกดคำ” แล้วจึงตามด้วยการสอนหลักภาษา แต่ทิศทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกลับ “สวนทาง” กัน เนื่องจากการมุ่งการสื่อสารเป็นหลักส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนจำคำศัพท์ทั้งคำโดยไม่ใช้กระบวนการสะกดหรือเน้นให้ผู้เรียนจำประโยคสำเร็จรูปเพื่อจะได้ทำไปสื่อสารได้ทันที ซึ่งเป็นลักษณะการสอนจากบนลงล่าง (Bottom – Down Approach) หากเปรียบเทียบกับการสร้างบ้าน การให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ทั้งคำโดยไม่ผ่านวิธีการสะกดคำเปรียบเสมือนการสร้างบ้านโดยเริ่มด้วยการมุงหลังคาบนโครงที่ไม่แข็งแรงก่อน แต่ตัวบ้านกลับไม่มีฐานราก ตอม่อ คาน และเสาเข็มที่เป็นรากฐานที่พอจะทำให้บ้านแข็งแรง (อินทิรา ศรีประสิทธิ์, 2552) ปรากฏหลักฐานก็คือยังมีผู้เรียนจำนวนมากไม่น้อยที่ยังติดอยู่ในกับดักขั้นแรกของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นั่นก็คือยังไม่สามารถสะกดและอ่านคำศัพท์ออกมาได้ และพบได้อย่างทั่วไปในโรงเรียนเขตนอกเมือง ซึ่งเมื่อผู้เรียนไม่สามารถอ่านและสะกดคำศัพท์ได้ก็ไม่สามารถจำคำศัพท์ได้ ก็เริ่มเบื่อหน่ายกับการเรียนและไม่สามารถพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ขั้นต่อไปได้ จึงเป็นเหตุผลสำคัญให้วิธีการแบบโฟนิกส์ (Phonics) ได้ถูกบรรจุไว้ในหลักการสอนให้ผู้เรียนสามารถในการรู้หนังสือ (Literacy) ทั้งในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาหลัก (English as a Mother Language Country) เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศแคนาดา และประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น หรือแม้แต่ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศอย่างเช่น ประเทศนอร์เวย์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ และรัฐอิสระฮ่องกงก็ได้บรรจุวิธีการแบบโฟนิกส์หลักสูตรแกนกลางการสอนภาษาอังกฤษของแต่ละประเทศ (คะนิงรตัน งามเกียรติขจร, 2560) เนื่องจากหากผู้เรียนสามารถอ่านได้ก็จะนำไปสู่การอ่านคล่อง และการอ่านเข้าใจในที่สุด ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้รัฐบาลของแต่ละประเทศที่กล่าวมาเห็นว่าวิธีโฟนิกส์จะเป็นแนวทางหนึ่งที่เหมาะสมที่จะถูกนำมาเป็นแนวทางในการสอนอ่านขั้นเริ่มต้นสำหรับนักเรียนโดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นวัยเริ่มเรียนรู้ที่ควรได้รับการปลูกฝังและการสอนออกเสียงที่ถูกต้องและลำดับตามหลักสัทศาสตร์ (McGraw-Hill, 2010)

ที่ผ่านมามีผลการศึกษาในประเทศจำนวนมากไม่น้อยที่พิสูจน์ให้เห็นถึงความสำคัญของการวางพื้นฐานฐานการอ่านและสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการแบบโฟนิกส์

(Phonics) ให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ช่วงเริ่มเรียนภาษา ดังเช่นผลการศึกษาของ อินทรา ศรีประสิทธิ์ ที่ระบุว่าระบบวิธีสอนภาษาอังกฤษชั้นเริ่มต้นที่มีประสิทธิภาพและได้ผลมากที่สุดจะต้องประกอบด้วย การปูพื้นฐานทางภาษา 3 ประการ คือ 1) การฝึกให้รู้จักหน่วยเสียงทุกเสียงของภาษาอังกฤษ (Phonemic awareness) หรือการฟัง 2) การฝึกโฟนิกส์ (Phonics) เพื่อเชื่อมโยงตัวอักษรกับหน่วยเสียงหรือการฝึกอ่านออกเสียงอย่างเป็นระบบ 3) การฝึกทักษะภาษาอังกฤษด้วยวิธีการของการสอนอ่านเป็นคำ (Whole – word method) หรือแบบองค์รวม (Whole language) และหากจะเชื่อมโยงกับงานวิจัยทางด้านประสาทวิทยา (Neuroscience research) หลักสูตรถอดรหัสเสียงภาษาอังกฤษ (PA & Phonics) เส้นใยสมองจะได้รับการกระตุ้นและถูกจัดระเบียบใหม่ (Rewiring) และจะสามารถพูดหรืออ่านเก่งอย่างชด้อยชดคำ (อินทรา ศรีประสิทธิ์, 2552)

จากเหตุผลสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และในปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาโยธธ เขต 2 ยังไม่เคยมีแนวทางหรือโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์มาก่อน ผู้ศึกษาจึงต้องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโยธธ เขต 2 เพื่อนำไปพัฒนาครูให้มีสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการโฟนิกส์ และเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่การแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนดังที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้ โดยผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับทั้งผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้เพื่อวางรากฐานทางภาษาที่สำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโยธธ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโยธธ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสรธร เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสรธร เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสรธร เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 227 คน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของประชากรที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพื่อสุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสรธร เขต 2 จำนวน 192 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน (Rating scale) สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสรธร เขต 2 วิเคราะห์ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแบบสอบถามที่ทดลอง ข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.24 – 0.41 ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.858

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การตรวจสอบอำนาจจำแนก โดยการใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' alpha coefficient) ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index)

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสรธร เขต 2

ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ นำไปศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสรธร เขต 2 ที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ จำนวน 3 แห่ง แล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสรธร เขต 2 จัดขั้นตอนการ

พัฒนาแต่ละกิจกรรม และนำร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้มาโดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน

การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.58	0.72	มาก	4.64	0.46	มากที่สุด
2. การเตรียมความพร้อม	3.33	0.95	ปานกลาง	4.07	0.66	มาก
3. การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง	3.47	0.89	ปานกลาง	4.64	0.53	มากที่สุด
4. การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง	3.40	0.80	ปานกลาง	4.65	0.49	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.56	0.70	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	3.47	0.81	ปานกลาง	4.51	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชายโสร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสร เขต 2 โดยรวม

การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	D	I	PNImodified	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.58	0.72	4.64	3
2. การเตรียมความพร้อม	3.33	0.95	4.07	5
3. การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง	3.47	0.89	4.64	2
4. การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง	3.40	0.80	4.65	1
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.56	0.70	4.55	4

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสร เขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการเตรียมความพร้อม

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสร เขต 2

ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสรเขต 2 องค์ประกอบของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสรเขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) หลักการและความสำคัญ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินงาน 5) สื่อและกิจกรรม และ 6) การประเมินผลโปรแกรม

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสร เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบ

โฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธาเขต 2 โดยมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธาเขต 2 ผู้ศึกษานำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์การสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธาเขต 2 พบว่ามีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ Ehri et al. ได้ศึกษาเรื่อง Mentoring teachers in systematic phonics instruction: effectiveness of an intensive year – long program for kindergarten through 3rd grade teachers and their students ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนจำนวน 69 คนเห็นด้วยว่าการพัฒนาครูด้านสอนโฟนิกส์มีความจำเป็นต่อการอ่านออกเสียงและสะกดคำภาษาอังกฤษ (Ehri, Linnea C. et al., 2018)

นอกจากนี้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น 3 องค์ประกอบลำดับแรกของการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธาเขต 2 ได้แก่ การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง และการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เยาวลักษณ์ มุลสระคู ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่าสิ่งที่ครูภาษาอังกฤษต้องการพัฒนามากที่สุดคือ 1) สมรรถนะด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษและ 2) สมรรถนะความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร (เยาวลักษณ์ มุลสระคู, 2558)

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธาเขต 2 องค์ประกอบของโปรแกรมประกอบด้วย 6 องค์ประกอบคือ 1) หลักการและความสำคัญ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินงาน 5) สื่อและกิจกรรม และ 6) การประเมินผลโปรแกรม ผลการพัฒนาโปรแกรมมีความสอดคล้องกับ คมกริช ภูคงกิ่ง ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผลการพัฒนาพบว่า องค์ประกอบ

โปรแกรมประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ รูปแบบและวิธีการพัฒนา และเนื้อหาและสาระสำคัญ (คมกริช ภูคังกิง, 2560)

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2 มีขั้นตอนการพัฒนา 4 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการพัฒนา ระยะเวลา 2 ชั่วโมง ขั้นที่ 2 ขั้นการพัฒนา ประกอบด้วย Module การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 6 ชั่วโมง Module 2 การเตรียมความพร้อม จำนวน 2 ชั่วโมง Module 3 การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง จำนวน 6 ชั่วโมง Module 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง จำนวน 8 ชั่วโมง และ Module 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 4 ชั่วโมง ขั้นที่ 3 การบูรณาการระหว่างปฏิบัติงาน จำนวน 104 ชั่วโมง และขั้นที่ 4 ขั้นหลังการพัฒนา จำนวน 3 ชั่วโมง รวมระยะเวลาการสร้างเสริมสมรรถนะทั้งหมด 135 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน โดยรวม มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการประเมินโปรแกรมสอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉณพร หิรัญอมรกุล ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่าผลการประเมินมีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (อัจฉณพร หิรัญอมรกุล, 2552)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2 ผู้ศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และสภาพที่พึงประสงค์ของการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) และลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (PNI = 0.37) การสอนจดจำตัวอักษรและ

หน่วยเสียง (PNI = 0.34) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (PNI = 0.30) การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ (PNI = 0.28) และการเตรียมความพร้อม (PNI = 0.22)

2. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอน ภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2 โดยรวมมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและ สะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ไปใช้ ควรมีการศึกษาเนื้อหาของโปรแกรมและศึกษา เนื้อหาที่ต้องการเพิ่มเติมการอบรมแต่ละหัวข้อ โดยสามารถเพิ่มเติมเอกสารและชั่วโมงของ กิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

2. การประเมินผลโปรแกรม ในกิจกรรมการประเมินความรู้ความเข้าใจก่อนและหลัง การพัฒนามีความจำเป็นอย่างมาก เพื่อจะได้สามารถประเมินความก้าวหน้าของผู้รับการอบรม ดังนั้นควรใช้แบบทดสอบที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จัดอบรม โดยหากมีการเพิ่มเนื้อหา ก็ควรเพิ่มแบบทดสอบให้สอดคล้องกัน

3. วิธีดำเนินงานโดยกระบวนการที่เลี้ยง จำเป็นต้องเลือกจากครูผู้สอนที่มีความ เชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และใช้หลักสูตรโฟนิกส์ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษจริง ไม่จำเป็นจะต้องเป็นครูหรือนักวิชาการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันก็ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือการประเมินผลสมรรถนะ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ที่ได้ มาตรฐาน และมีกระบวนการสร้างเครื่องมือตามหลักการวัดผลการศึกษา

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอน อ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเสมือนจริงหรือแนวทางการจัดการ เรียนรู้วิธีอื่น

เอกสารอ้างอิง

เยาวลักษณ์ มูลสระคู. (2558). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษสังกัดสา นักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- คมกริช ภูคองกิ่ง. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คะนิงรัตน์ งามเกียรติขจร. (2560). บทเรียนโฟนิกส์เพื่อเสริมสร้างทักษะการรู้หนังสือภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและวิธีสอน. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัจฉนพร หิรัญอมรกุล. (2552). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพญา 9 (วัดโพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพญา จังหวัดชลบุรี. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษาศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อินทรา ศรีประสิทธิ์. (2552). โครงการศึกษาการเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธีการถอดรหัสตัวอักษรให้เป็นเสียงของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน เอกสารการอบรมครูในสภาพแวดล้อมที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ วันที่ 24 - 26 มีนาคม 2552. เรียกใช้เมื่อ 16 สิงหาคม 2562 จาก <https://sites.google.com/site/phonicsforchildren/home/related-research>
- Buckingham, J. (2018). The Fight for Phonics in Early Years Reading. Retrieved August 16, 2019, from <https://researched.org.uk/the-fight-for-phonics-in-early-years-reading/>
- EF Education First. (2018). สำนวนการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ทั่วโลก เผยอันดับของไทยรั้งท้ายในเอเชีย. เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม 2562 จาก <https://www.prachachat.net/education/news-250827>
- Ehri, Linnea C. et al. (2018). Mentoring Teachers in Systematic Phonics Instruction: Effectiveness of an Intensive Year-Long Program for Kindergarten through 3rd Grade Teachers and Their Students. Retrieved August 22, 2019, from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1166258>
- McGraw-Hill. (2010). Instructional Routine Handbook with Research Alignment an Bibliography. Retrieved August 20, 2019, from <http://treasures.macmillanmh.com/assets/extras/0001/>
- National Institution for Literacy. (2012). The Research Building Blocks for Teaching Children to Read; Put Reading First. Retrieved August 22, 2019, from <https://lincs.ed.gov/publications/pdf/PRFbooklet.pdf>